

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างการมีส่วนร่วม จัดตั้งอาสาสมัคร
ดับเพลิงในชุมชน

จัดทำโดย นายมานะ ฝึกเทศ
ตำแหน่ง พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

๑. ชื่อเรื่อง การสร้างการมีส่วนร่วม จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงในชุมชน

๒. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเป็นศูนย์รวมความเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษาและมีการพัฒนาเป็นมหานครที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจัยสำคัญเกิดการอพยพประชากรจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ ทำให้กรุงเทพมหานคร มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข คุณภาพชีวิต และปัญหาหนึ่งที่สำคัญจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ ปัญหาสาธารณสุข ต่าง ๆ โดยเฉพาะอัคคีภัย เมื่อเกิดขึ้นก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ถ้าไม่ได้รับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ประสบภัยต้องสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน อาจประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่น ทุพพลภาพ ปัญหาทางสภาพจิตใจ ส่งผลกระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ ซึ่งผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้กำหนดแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๑๒ ปี ระยะ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๕๘) กำหนดยุทธศาสตร์ พัฒนาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีชุมชนตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก โดยทั่วไปมีลักษณะการปลูกบ้านพักอาศัยลักษณะติดกัน เมื่อเกิดอัคคีภัย มีการติดต่อกลุกลามได้ง่ายเส้นทางเข้าออกในชุมชนแคบรถดับเพลิงเข้าออกได้ยาก บางชุมชนไม่มีทางรถยนต์ มีแต่ทางเดินเท้าทำให้การเข้าไปช่วยเหลือในการดับเพลิงของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความลำบาก การระงับเหตุเพลิงไหม้ในชุมชนทำได้ยากการติดต่อกลุกลามทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยเกิดผลกระทบต่อสังคม

พันธกิจ/ภารกิจ มีดังนี้

๑. ด้านการป้องกันก่อนเกิดเหตุ ดำเนินการเตรียมการป้องกันอัคคีภัยจะบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นดังนั้นการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๒. ด้านการระงับเหตุ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนินการภารกิจดังกล่าวจึงจัดทำแผนเผชิญเหตุโดยสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การเข้าทำการดับเพลิงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว รวมทั้งร่วมกับชุมชนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนอพยพหนีไฟ นอกจากนี้ยังได้กำหนดมาตรการเป็นการป้องกันและบรรเทาภัยของกรุงเทพมหานคร

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้จัดทำรายงานคือ ด้านการป้องกันและการระงับอัคคีภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดับเพลิงบางขุนเทียน ประกอบด้วยพื้นที่เขตบางขุนเทียนและเขตบางบอน หรืออื่น ๆ ตามที่ร้องขอกำลังสนับสนุนและยังมีหน้าที่ในการสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งน้ำ ประปาดับเพลิง (หัวแดง) สถานที่เสี่ยงภัยต่าง ๆ เช่น บั๊มน้ำมัน โรงงานบรรจุก๊าซ LPG NGV แผนที่ชุมชนและเส้นทางและงานให้บริการเช่น จับสัตว์เลื้อยคลาน งานกู้ภัยต่าง ๆ เช่น ช่วยคนจะกระโดดที่สูง ดูแลและรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ รถดับเพลิงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้

ความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

จากภารกิจดังกล่าวข้างต้นได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดับเพลิงบางขุนเทียน ๖๒ ชุมชนเป็นชุมชนแออัด ๖ ชุมชน และโดยผู้ศึกษาได้สำรวจชุมชน โดยทั่วไปมีลักษณะการปลูกบ้านพักอาศัยลักษณะติดกันเมื่อเกิดอัคคีภัยมีการติดต่อลุกลามได้ง่าย และเส้นทางเข้าออกภายในชุมชนแคบรถดับเพลิงเข้าออกได้ยากและบางชุมชนไม่มีทางรถยนต์ มีทางเดินเท้ายากต่อการเข้าถึงที่เกิดเหตุ และชุมชนได้ตั้งอยู่กระจุกกระจายกันห่างไกลจากสถานีดับเพลิงบางขุนเทียนต้องใช้เวลาการเดินทางถึงที่เกิดเหตุ และแหล่งน้ำทางธรรมชาติลดน้อยลงจากการใช้พื้นที่เป็นที่อยู่อาศัย ท่อประปาในชุมชนขนาดเล็ก มีหัวประปาดับเพลิง (ประปาหัวแดง) มีน้อยทำให้มีแหล่งน้ำไม่เพียงพอใช้การดับเพลิง และสถานะทางการเงินยากจนถึงปานกลาง การเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพต่ำ และระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจรมีความปลอดภัยน้อย ถังดับเพลิงที่มีใช้ในชุมชนยังไม่เพียงพอ ขาดการดูแลทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการใช้งาน และประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ตระหนักในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาสำคัญของการระงับอัคคีภัยในชุมชน ผู้จัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล จึงมีแนวความคิดการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วม การจัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงในชุมชนเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนเพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีทีมอาสาสมัครดับเพลิงชุมชนมีความรู้ในการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้และสามารถดับเพลิงที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน รับรู้ในขั้นตอนและบทบาทของการป้องกันและระงับอัคคีภัย มีความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมจะเกิดทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันตนเองจากอัคคีภัย และตระหนักความเสียหายหากเกิดอัคคีภัยในชุมชนของตน ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร

แนวความคิดการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นกลวิธีที่สำคัญสมาชิกของชุมชนจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้กิจกรรมตั้งแต่ให้โอกาส เสนอความคิดเห็นร่วมค้นหาปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผล ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถทำให้กิจกรรม หรือโครงการดำเนินการอย่างราบรื่น ผลมาจากประชาชนยอมรับโครงการ/กิจกรรม เห็นความจำเป็นของกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากผลการพัฒนาที่มีความยั่งยืน

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน ๔ ขั้นตอน

- ร่วมคิด (P – Plan) ได้แก่ ร่วมกันคิดวิเคราะห์ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ
- ร่วมทำ (D – Do) ได้เข้าร่วมลงทรัพยากร ร่วมดำเนินการรับผลการดำเนินการ
- ร่วมติดตามประเมินผล (C – Check) ได้ประเมินผลระดับ
- ทบทวน (A – Act) ได้แก่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับแผนให้เพื่อธำรงรักษาให้ยั่งยืน

ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและระงับอัคคีภัยนั้น ชุมชนมีทัศนคติที่ดีในการจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาของชุมชนของตนเอง โดยเฉพาะผู้นำชุมชนมีความสนใจมุ่งมั่นผลักดันการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เจริญซักจง เชิญชวน สร้างความเชื่อมั่น ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมกันในทุกขั้นตอน การป้องกันและระงับอัคคีภัยในทุกขั้นตอน ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ

ระดับการมีส่วนร่วม

- Inform การให้ข้อมูลกับประชาชน การให้ประชาชนได้มีความรู้ปัญหาเกิดความตระหนักถึงภัยจากการเกิดเพลิงไหม้ในชุมชน
- Consult การเปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น การให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นนำเสนอแนวทางการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนของตน
- Involve การเปิดให้ประชาชนร่วมดำเนินการในชุมชนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมการป้องกันและระงับอัคคีภัย ชุมชนมีส่วนร่วมการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน การซ้อมแผนป้องกันการเข้าระงับเหตุเพลิงไหม้ชุมชน
- Collaboration การเปิดให้ประชาชนร่วมตัดสินใจ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตัดสินใจขั้นตอนต่าง ๆ ย่อมมีความรู้สึกการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนั้น
- Emower การให้ประชาชนตัดสินใจเอง การให้ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่มีการบังคับ ช่มชู้ หรือขึ้นำการมีส่วนร่วมจะเกิดความยั่งยืน

คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

- มีทักษะความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต้องมีทักษะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน เช่น การมีอัธยาศัยดี พุดจาไพเราะ อ่อนน้อม
- มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างจริงใจ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พูดคุยเสนอความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา
- การกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอการหาข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนรับรู้หรือมีความรู้อย่างทั่วถึง ย่อมส่งผลต่อการลดความขัดแย้งจากกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด
- มีจิตสำนึกหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจไม่เพียงเพื่อให้งานจบไปวัน ๆ
- พัฒนาความรู้ของตนเองให้เข้ากับสถานการณ์อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มสตรี แม่บ้าน

แนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

- กิจกรรมการพัฒนาชุมชนจะต้องเริ่มจากประชาชนที่จะเป็นผู้ริเริ่มเนื่องจากเป็นผู้รู้ปัญหาของชุมชน และความต้องการของตนเอง
- แนวทางการพัฒนา ต้องพิจารณาจากขีดความสามารถของชุมชน
- ผู้นำชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำหนดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกของชุมชน มีการทำงานเป็นกลุ่มในรูปองค์กรชุมชน

- ประชาชนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมในทุกขั้นตอนให้มากที่สุด
- ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
- ภาครัฐ เช่น สำนักงานเขต, การเคหะแห่งชาติ, สำนักงานทรัพย์สินส่วน

พระมหากษัตริย์, การประปานครหลวง

- ภาคเอกชน เช่น อาสาสมัคร มูลนิธิ ห้างร้าน นักการเมือง ฯลฯ

คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

- มีสำนึกให้บริการความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย บทบาทของชุมชนในการเข้าดำเนินการ ด้วยความเต็มใจ
- ให้คำแนะนำและปรึกษาในกิจกรรมทุก ๆ กิจกรรมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- มีความสามารถในการสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจง่าย

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน

๓.๒ เพื่อลดความเสียหายจากการเกิดเพลิงไหม้ที่อาจเกิดขึ้นภายในชุมชน

๓.๓ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานราชการ

๓.๔ เสริมสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยด้านอัคคีภัยโดยการมีทีมดับเพลิงในชุมชน

๓.๕ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนใช้ความรู้และทักษะในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงในชุมชนแออัด จำนวน ๓ชุมชนแออัด ینگบประมาณ ๒๕๕๙ ๑ชุมชนสายสัมพันธ์ ๒ชุมชนนาคสีบาท ๓ชุมชนริมคลองราชมนตรี

๔.๒ ชุมชนแออัด ๓ชุมชน ในพื้นที่สถานีดับเพลิงบางขุนเทียน สามารถระงับเหตุอัคคีภัยเบื้องต้นได้ด้วยตัวเอง

๔.๓ ชุมชนแออัด ในพื้นที่สถานีดับเพลิงบางขุนเทียน มีแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในครบทั้ง ๓ ชุมชน

๔.๔ จัดทำข้อมูลชุมชนที่เพียงพอต่อการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมการป้องกันและระงับอัคคีภัย พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จ โดยการนำเครื่องมือการบริหารโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบ SWOT ANALYSIS เพื่อทำผลที่ได้ไปกำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ดังนี้

จุดแข็ง (Strength) ได้แก่

๑. นโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญการส่งเสริมการมีส่วนร่วม พิจารณานอมนุมัติทรัพยากร งบประมาณ กำลังคนในการปฏิบัติงาน
๒. เจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงบางขุนเทียน มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๓. สถานีดับเพลิงบางขุนเทียนเป็นสถานีที่ได้รับการยอมรับน่าเชื่อถือจากประชาชนในการปฏิบัติงาน
๔. เจ้าหน้าที่ดับเพลิงบางขุนเทียน มีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือประชาชน
 - จุดอ่อน (weakness) ได้แก่
 ๑. ผู้บริหารอาจเห็นว่าภารกิจอื่นที่สำคัญกว่ามีปัญหาอื่นสำคัญเร่งด่วนกว่า จึงไม่พิจารณาอนุมัติงบประมาณ และอนุมัติอัตรากำลังคนในการลงไปปฏิบัติงาน
 ๒. เจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิง อาจมีทัศนคติ ว่าเป็นการเพิ่มงานไม่ให้ความร่วมมือ หรือตั้งใจในการปฏิบัติงาน
 ๓. เจ้าหน้าที่ขาดคุณลักษณะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

โอกาส (Opportunity) ได้แก่

๑. ประชาชนผู้พักอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นผู้ได้รับการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ย่อมตระหนักถึงภัยอันตรายและมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการป้องกันและระงับอัคคีภัย
๒. เจ้าของที่ดิน เช่น ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ หรือหน่วยงานการกุศล อาสาสมัคร นักการเมือง ให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนารุงเทพมหานคร ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนารุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์กลยุทธ์หลักดังนี้
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔.๔ การพัฒนาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง
 - กลยุทธ์หลักที่ ๔.๔.๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

อุปสรรค (Threats) ได้แก่

- ผู้นำชุมชนมีส่วนสำคัญการดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วม การป้องกันและระงับอัคคีภัย มีเปลี่ยนแปลงตามวาระการดำรงตำแหน่งขาดความต่อเนื่อง
- ประชากรในชุมชนมีการย้ายเข้าและออกในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- ประชากรในชุมชนมีการย้ายเข้าและออกในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ในการดับเพลิงในชุมชน เช่น ถังดับเพลิงเคมีแห้ง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงชนิดหยาบพร้อมอุปกรณ์

แนวทางแก้ไข เพื่อดำเนินการไปสู่ปัจจัยความสำเร็จ มีดังต่อไปนี้

๑. เสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงในชุมชนและการฝึกอบรม
๒. จัดให้มีประชุมการเจ้าหน้าที่ในสถานีดับเพลิงทุกคนตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓. จัดให้มีการฝึกอบรมและจัดตั้งทีมอาสาสมัคร เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับเพลิงไหม้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีทักษะการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยและเกิดอัคคีภัยสามารถดับได้ด้วยคนในชุมชน
๔. จัดให้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับชุมชน เช่น สำนักงานเขต เจ้าของที่ดิน ตำรวจ องค์กรการกุศลในพื้นที่อาสาสมัคร นักการเมืองท้องถิ่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน ขอสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์

๖. ภารกิจที่ดำเนินการ

การดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และระงับอัคคีภัยในชุมชน มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๖.๑ ขั้นเตรียมการ

๑. การค้นคว้าศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
 - ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - จัดทำร่างแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน
๒. สำรวจข้อมูลชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบสถานียดับเพลิงบางขุนเทียน เช่น สถานที่ตั้งเส้นทาง ซึ่งประชาชนชุมชน จำนวนบ้านเรือน ประชากร ลักษณะสิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงในชุมชน
๓. กำหนดหลักสูตรในการอบรมให้ความรู้การป้องกันและระงับอัคคีภัยให้ทีมอาสาสมัครดับเพลิง
๔. จัดประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำแนะนำการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและแต่งตั้งคณะทำงาน

๖.๒ ขั้นตอนการป้องกันและระงับอัคคีภัย มี ๓ ขั้นตอน ประกอบด้วย

๑. การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ TABLE TOP EXERCISE(TTX)
 ๒. การฝึกซ้อม(เฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ FUNCTIONAL EXERCISE (FX)
 ๓. การฝึกซ้อมเต็มรูปแบบ FULL SCALE EXERCISE(FSX)
- ๖.๒.๑ การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ TABLE TOP EXERCISE(TT) การฝึกอบรมป้องกันและระงับอัคคีภัยเพื่อให้ความรู้ ทักษะกับทีมอาสาสมัครและประชาชนในชุมชนให้มีความรู้เพียงพอต่อการการป้องกันตนเองจากอัคคีภัย สามารถอบรมให้ความรู้ได้ครั้งละจำนวนมาก
- ๖.๒.๒ จัดทำแผนการตรวจตรา การให้ชุมชนเฝ้าระวังป้องกัน และสำรวจความปลอดภัยโดยชุมชนมอบหมายภารกิจดังนี้
- ตรวจสอบความพร้อมของถังดับเพลิงในชุมชน
 - ตรวจสอบความพร้อมของเครื่องฉีดสายดับเพลิงแบบหาบหาม ถ้ามี
 - ตรวจสอบหัวประปาดับเพลิง (หัวแดง) ในชุมชน
 - เฝ้าระวังกิจกรรมอาจก่อให้เกิดอัคคีภัย เช่น การเผาขยะ

๗.๒. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

- ๗.๑ ผู้จัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลเสนอโครงการ ดำเนินการจัดกิจกรรม
ประสานผู้เกี่ยวข้องติดตามประเมินผลโครงการ
- ๗.๒ เจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงบางขุนเทียน ร่วมดำเนินโครงการ
- ๗.๓ หัวหน้าสถานีพิจารณาให้ความเห็นชอบเสนอโครงการและติดตามผล
- ๗.๔ ผู้บริหารสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อนุมัติโครงการและ
งบประมาณ
- ๗.๕ ผู้นำชุมชนและประชาชน ผู้รับบริการและดำเนินการ
- ๗.๖ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนและนักการเมืองให้การสนับสนุนโครงการ

๘. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณดำเนินการไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ โดยประสานของประมาณจากภาคเอกชน การเมือง และประชาชนในชุมชน

๙. แนวทางการประเมินผล

- ๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ(OUT PUT)
 - ๑. ชุมชนแออัดมีทีมอาสาสมัครดับเพลิงครบ ๓ ชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
 - ๒. ทีมอาสาสมัครดับเพลิงและคนในชุมชนมีความรู้ การป้องกันและระงับอัคคีภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐%
 - ๓. อาสาสมัครจัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันและระงับอัคคีภัย
 - ๔. ลดอัตราการเกิดอัคคีภัยในชุมชนหรือลดระดับรุนแรงเพลิงไหม้
- ๙.๑.๑ วิธีการประเมินผล
 - ๑. จำนวนคนที่เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครดับเพลิง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
 - ๒. การทดสอบผู้เข้าอบรมก่อนและหลังการอบรมและประเมินการสังเกตการณ์ ประชาชนในชุมชน
 - ๓. จำนวนผู้ร่วมจัดทำแผนฯ
- ๙.๑.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล
 - ๑. บัญชีสมาชิกอาสาสมัครดับเพลิงชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
 - ๒. แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลัง
 - ๓. แบบรายงานแผนการปฏิบัติของทีมอาสาสมัครฯ
- ๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จ(OUT COME)
 - ๑. อัตราการเกิดเพลิงไหม้ในชุมชนและอาสาสมัครดับเองได้ร้อยละ ๙๐%
 - ๒. ระดับความรุนแรงเพลิงไหม้ลดลง ๙๐%
 - ๓. ประชาชนมีความพึงพอใจในผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผล

๑. ประเมินจากสถิติการเกิดเพลิงไหม้ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙
๒. แบบประมาณความเสียหาย
๓. ความคิดเห็นของคนในชุมชน

๙.๑.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

๑. รายงานสถิติเหตุเพลิงไหม้
๒. รายงานความเสียหาย
๓. แบบประเมินความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนภายหลังอบรม

๑๐. ข้อเสนอแนะ

- ๑๐.๑ การฝึกอบรมทบทวนที่มอาสาสมัครดับเพลิงในชุมชน ปีละ ๑ ครั้ง ควรมีการจัดสรรงบประมาณ
- ๑๐.๒ ควรมีการจัดส่งอาสาสมัครดับเพลิงในชุมชนอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายนอก
- ๑๐.๓ ความขัดแย้งของคนในชุมชนส่งผลให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมการป้องกันควรรนำหลักการประสานงานเกิดการประนีประนอม สร้างแรงจูงใจ
- ๑๐.๔ สร้างเครือข่าย การสื่อสารกับชุมชนใกล้เคียง
- ๑๐.๕ ประสานงานเขต หน่วยงานเอกชน นักการเมือง ขอสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดับเพลิง

เจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงบางขุนเทียนได้ทำการฝึกซ้อมทีมอาสาดับเพลิง
ชุมชนสายสัมพันธ์